

УДК 378.091:37.091.113

Остапйовський Ігор Євгенович

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри менеджменту освіти

Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти

i-ost@ukr.net

Остапйовська Тетяна Петрівна

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

Волинського національного університету імені Лесі Українки

tetyana.ostapyovska@gmail.com

ГОТОВНІСТЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Сьогодення характеризується загостренням конкуренції за надання освітніх послуг. Одним із визначальних чинником у забезпеченні успіху є якість освіти та довіра споживача до результатів навчання. Забезпечити це можливо за умови дотримання академічної доброчесності. Академічною доброчесністю є сукупністю етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту» правил, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу у навчанні, викладанні, проведенні наукової і творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів їхніх навчальних, наукових і творчих досягнень [3].

Академічна доброчесність не лише сприяє забезпеченню довіри до результатів навчальної та творчої діяльності, а також дозволяє реалізувати якісні освітні послуги. Підтвердженням цієї тези слугує те, що у відповідності із законодавством України про освіту її складовими в закладах загальної середньої освіти є: стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти; система та механізми забезпечення академічної доброчесності; оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти; оприлюднені критерії,

правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників; оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти; створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування, а також інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти [3]. Із наведеного переліку друга позиція відводиться системі та механізмам забезпечення академічної доброчесності, що яскраво підтверджує актуальність обраної тематики статті.

Для успішного розв'язання завдань дослідження необхідно з'ясувати сутність та структуру феномену готовності керівника закладу освіти до впровадження академічної доброчесності. Аналіз наукових джерел засвідчує відсутність єдиного підходу щодо трактування категорії «готовності». Найбільш прийнятним, на нашу думку, є визначення, за якого готовність розглядається як особлива якість особистості, що передбачає усвідомлену людиною мотивацію щодо виконання діяльності [4, с. 31].

Структуру готовності до певного виду діяльності дослідники розглядають як цілісне системне утворення, представлене певними компонентами. Наприклад, О. Волинчук психологічну готовність до управлінської діяльності розглядає у взаємозв'язку чотирьох взаємообумовлених компонентів – мотиваційного, когнітивного, операційного та особистісного [1]. У дослідженнях І. Старости готовність майбутніх педагогів до професійної діяльності представлена мотиваційним, когнітивним, процесуальним і рефлексивним компонентами [6]. В дослідженні І. Остапйовського та Т. Остапйовської готовність майбутніх педагогів до реалізації академічної доброчесності сформована ціннісно-мотиваційним (визнання академічної доброчесності як найважливішої цінності та прагнення до її реалізації),

когнітивним (знання про сутність академічної доброчесності), особистісним (сформованість професійно значущих якостей особистості, необхідних для впровадження академічної доброчесності), діяльнісним (володіння інструментами та технологіями реалізації академічних чеснот) компонентами [5]. У Б. Жебровського готовність директора школи до управління якістю освіти представлена ціннісно-мотиваційним, інформаційно-когнітивним, особистісно-вольовим та рефлексивно-операційним компонентами [2].

За результатами аналізу наукових джерел встановлено, що готовність керівника закладу освіти до впровадження академічної доброчесності є цілісне системне професійне утворення, представлене емоційно-ціннісним (нетерпимість до порушень академічних чеснот та сприйняття їх як найважливішої цінності), мотиваційним (потреба, бажання та інтерес до впровадження академічної доброчесності), когнітивним (глибоке знання сутності й нормативно-законодавчого забезпечення академічної доброчесності) та діяльнісним (володіння механізмами реалізації академічної доброчесності в діяльності закладу освіти) компонентами.

Формування такої готовності в інститутах післядипломної педагогічної освіти розглядаємо як певну технологію, тобто алгоритм діяльності, який представлений метою, завданнями, методологічними підходами, принципами, методами засобами, змістом, чітко визначеними етапами реалізації та діагностованим результатом.

Проведене дослідження дозволило окреслити перспективи подальших наукових пошуків. Такими є розробка структурно-функціональної моделі підготовки керівника закладу освіти до впровадження академічної доброчесності.

Список використаних джерел та літератури

1. Волинчук О. А. Формування психологічної готовності особистості до управлінської діяльності під час навчання у ВНЗ. URL: <https://ap.uu.edu.ua/article/172> (дата звернення 21.09. 2024).

2. Жебровський Б. М. Формування професійної готовності директора школи до управління якістю освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук 13. 00. 04. Київ, 2003. 37 с. URL: <https://studcon.org/formuvannya-profesiynoyi-gotovnosti-dyrektora-shkoly-do-upravlinnya-yakistyu-osvity?page=8> (дата звернення 30.09. 2024).
3. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (дата звернення 20.09. 2024).
4. Линенко А. Ф. Педагогічна діяльність і готовність до неї : Монографія / АПН України Півд. укр. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса : ОКФА, 1995. 77 с.
5. Остапйовський І., Остапйовська Т. Готовність майбутніх педагогів до реалізації академічної доброчесності. *Acta Paedagogica Volynienses*, випуск 2, 2023. С. 58 – 62.
6. Староста В. І. Готовність майбутніх учителів до педагогічної діяльності: сутність, структура. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5923 (дата звернення 30.09. 2024).